

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@whspr.net>
Date: Wednesday, July 8, 2026, 5:10 PM
To: postbus@eerstekamer.nl
Subject: T.a.v. commissie EZ/KGG

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e @whspr.net. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Aan: de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei (EZ/KGG)
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Rotterdam, 8 juli 2026

Betreft: verzoek om proportionaliteit ISDE-aansturings eis warmtepompen te agenderen bij de staatssecretaris

Geachte voorzitter, geachte leden van de commissie,

In de beantwoording van 23 juni jl. van de staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei op de vragen van uw commissie over de voortgang aanpak netcongestie, stelde de fractie van de BBB een vraag (vraag 4) over de extra subsidie-eisen die aan verduurzamende ondernemers en agrariërs zouden kunnen worden opgelegd vanwege netcongestie. In het antwoord kondigt de staatssecretaris aan dat warmtepompen vanaf 2028 alleen nog voor ISDE-subsidie in aanmerking komen wanneer zij slim aanstuurbaar zijn, conform een Nederlandse Technische Afspraak (NTA) die momenteel door NEN wordt ontwikkeld.

Ik onderschrijf het doel van deze maatregel — het verminderen van netcongestie — volledig. Maar de voorgenomen uitwerking bevat naar mijn mening een proportionaliteitsprobleem: dezelfde Kamerbrief kiest voor flexibiliteitsontsluiting bij kleinverbruikers expliciet een vrijwillig, marktgedreven model (via Congestion Service Providers), terwijl de ISDE-eis voor alle warmtepompen — ongeacht vermogen — een verplichte hardware-eis introduceert. Een warmtepomp met een bescheiden piekvermogen draagt nauwelijks bij aan piekbelasting, maar zou toch aan dezelfde eis moeten voldoen als een warmtepomp die dat wél doet. Voor kleinere, toegankelijke toestellen — vaak bestemd voor rijwoningen — drukken de vaste kosten van deze eis disproportioneel zwaar, wat de elektrificatie van juist dit segment kan afremmen.

Mijn verzoek aan uw commissie is dan ook: wilt u dit proportionaliteitsvraagstuk meenemen in een vervolgvraag aan de staatssecretaris, bijvoorbeeld in een nader schriftelijk overleg over de voortgang aanpak netcongestie? Concreet zou ik willen bepleiten dat in de NTA-ontwikkeling bij NEN, en in de ISDE-voorwaarden vanaf 2028, een vermogensdrempel wordt opgenomen waaronder warmtepompen niet verplicht zijn slim aanstuurbaar te zijn.

In de bijlage bij deze brief licht ik de volledige argumentatie toe, inclusief een reactie op de meest voor de hand liggende tegenwerpingen. Dezelfde brief en bijlage heb ik ook rechtstreeks aan de staatssecretaris gestuurd.

Whspr ontwikkelt, in samenwerking met Eneco en TNO, een stille hybride lucht/water-warmtepomp specifiek voor Nederlandse rijwoningen (KIWA-gecertificeerd op 50,8 dB(A), A+++ energielabel), vanuit het uitgangspunt dat de energietransitie ook toegankelijk moet blijven voor huishoudens met een kleinere beurs. Ik licht dit graag nader toe, mondeling of schriftelijk.

Tegen openbaarmaking van deze brief op grond van de Wet open overheid heb ik geen bezwaar.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

CEO Whspr B.V.

5.1.2.e @whspr.net 5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Founder

5.1.2.e @whspr.net

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e | Rotterdam

Bijlage: toelichting op het pleidooi voor een vermogensdrempel

Deze bijlage werkt de argumentatie uit de begeleidende brief verder uit, en gaat in op de meest voor de hand liggende tegenwerpingen tegen een vermogensdrempel in de NTA-verplichting voor slimme aansturing van warmtepompen.

De kern: twee sporen binnen hetzelfde beleidsdossier

Netcongestie is een lokaal en tijdgebonden schaarsteprobleem, waarvan de aard en omvang het beste kunnen worden waargenomen en geprijsd door de netbeheerder — niet vooraf worden voorgeschreven als een vast technisch kenmerk in een subsidieregeling. Dat is in essentie ook de logica achter het marktmodel dat het kabinet zelf voorstaat voor flexibiliteitsontsluiting: netbeheerders doen een aanvraag aan Congestion Service Providers, en de markt bepaalt vervolgens welke technologie daar het beste op kan inspelen. De overheid hoeft niet vooraf te bepalen welk apparaat moet sturen; het net bepaalt via de prijs waar de winst zit. Vlaanderen laat sinds de invoering van het capaciteitstarief in 2023 zien dat dit ook in de praktijk werkt: piekvermogen wordt daar rechtstreeks geprijsd via het nettarief, zonder dat hiervoor een hardware- of sturingsverplichting voor specifieke apparaten nodig was.

Drie punten pleiten voor een vermogensdrempel

1. Proportionaliteit en marktlogica. Een blanket eis voor alle vermogensklassen geprijsd niet het probleem (piekbelasting), maar schrijft vooraf een technische voorkeursoplossing voor. Dat de eis in naam vrijwillig blijft omdat deelname aan een CSP-dienst niet verplicht is, doet daar weinig aan af: als de kosten en operationele complexiteit van de aansturingshardware vooraf door iedereen gedragen moeten worden, is er geen sprake van een echte keuze, maar van een verplichte optie. Dat ontnemt de consument juist de mogelijkheid om te kiezen voor een betaalbaar basisproduct zonder deze overhead. Daarnaast past een vermogensdrempel bij het algemene bestuursrechtelijke proportionaliteitsbeginsel. Een technische verplichting behoort in verhouding te staan tot de maatschappelijke waarde die zij oplevert. Naarmate het piekvermogen van een warmtepomp kleiner is, neemt de potentiële bijdrage

aan congestievermindering af, terwijl de kosten van naleving grotendeels gelijk blijven. Een vermogensgrens brengt die kosten en baten weer met elkaar in evenwicht.

2. Contraproductief voor het achterliggende doel. De kosten van extra hardware en certificering vormen een vast bedrag, ongeacht de prijs van het toestel. Daardoor drukken zij disproportioneel zwaar op juist de kleinste, meest toegankelijke warmtepompen, waar deze kosten een relatief groot deel van de totale prijs uitmaken — vaak toestellen bestemd voor rijwoningen, waar de business case toch al het krapst is. Ook een softwarematige koppeling, zoals een open API, is niet kosteloos. De verplichting voegt niet alleen ontwikkelkosten toe, maar maakt van een warmtepomp een permanent verbonden apparaat dat gedurende zijn levensduur moet worden beheerd. Dat brengt blijvende verantwoordelijkheid mee voor connectiviteit, softwareonderhoud, cybersecurity, certificering en naleving van databeschermingsregels. Deze vaste operationele lasten drukken relatief veel zwaarder op kleinere, betaalbare toestellen dan op grotere systemen.

3. Innovatierisico. Wanneer subsidiabiliteit gekoppeld wordt aan een technische eis in plaats van aan het probleem dat wordt opgelost, verschuift ontwikkelinspanning van systeemoptimalisatie naar compliance-optimalisatie. Fabrikanten bouwen dan voor de norm, niet voor de daadwerkelijke netbehoefte — die overigens per regio en per moment verschilt en dus beter via de CSP-markt dan via een vaste normeis kan worden opgevangen.

Reactie op de meest voor de hand liggende tegenwerpingen

Ik realiseer mij dat hier tegen kan worden ingebracht dat veel kleine warmtepompen tezamen, op hetzelfde moment, alsnog een lokaal net kunnen belasten. Dat is dan echter een lokaal en tijdgebonden schaarstevraagstuk, dat via de economische weg — en niet via een generieke hardware-eis — moet worden opgelost: loopt de lokale congestie op, dan hoort dit geprijsd te worden binnen het CSP-marktmodel. De markt zal daar naar verwachting organisch en efficiënt op reageren: apparaten met het grootste vermogen en de hoogste flexibiliteit — zoals grote warmtepompen of laadpalen — zullen als eerste instappen, omdat zij de investering het snelst terugverdienen. Een landelijke verplichting negeert deze marktdynamiek en dwingt tot investeringen in apparaten waarvan het verschuifbare vermogen vaak te beperkt is om de kosten ooit terug te verdienen.

Tot slot wordt de uitrol van slimme meters weleens als precedent genoemd voor een basisverplichting. Dat vergelijk gaat mank: een slimme meter kost voor elk huishouden ongeveer evenveel en levert overal dezelfde basiswaarde, terwijl sturingscapaciteit in een warmtepomp kost naar rato van het apparaat en waarde oplevert naar rato van het vermogen. Als de marktomstandigheden zo veranderen dat sturing op kleinere pompen toch maatschappelijke waarde oplevert, staat fabrikanten niets in de weg dit zelf aan te bieden en hun apparaat zo geschikt te maken voor deelname aan het bestaande vrijwillige CSP-marktmodel — als marktkeuze, in plaats van als verplichting die vooraf voor iedereen geldt.